

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! У зв'язку із закриттям кордонів через карантин газета тимчасово виходитиме виключно в електронному варіанті.

CHRISTLICHE STIMME • CHRISTIAN VOICE • LA VOIX CHRETIENNE

MÜNCHEN • B 20409

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 72

ЧЕРВЕНЬ • JUNI 2020 • Nr. 12 (3040)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ЗАБУТА ЛЮБОВ

У червні кожного року ми з вами урочисто вшановуємо два великі свята: Пресвятої Євхаристії та Найсвятішого Серця Ісусового. Боже Тіло і Його любляче Серце постійно нагадують про те, як сильно нас Господь полюбив: «Полюбив своїх, що були в світі, полюбив їх до кінця» (пор. Ів. 13:1).

Продовження на 2 стор. ▼

Церква Святого Серця Христового – перший у новітній історії Києва греко-католицький храм, що розташовувався на нинішній вул. В. Винниченка 10. Під час Першої світової війни у місті з'явилося багато галичан, тому 1917 р. Андрей Шептицький висловив ідею будівництва в місті храму. У грудні 1917 року храм було збудовано, о. М. Щепанюка було призначено першим настоятелем. В листопаді 1934 р. церкву було закрито, а 1935 року – знесено. У 1950-х роках на місці храму спорудили будівлю районного комітету КПУ. (з Вікіпедії)

XI

ПАМ'ЯТІ МИРОСЛАВА СКОРИКА

На 82-му році життя помер композитор, музикознавець та багаторічний художній керівник Київської опери Мирослав Скорик.

Музика до «Тіней забутих предків» та ще десятків фільмів. Інструментальні твори, кілька балетів та опера, прем'єру якої благословив і профінансував Папа Іван Павло II. Його музикою захоплюються, її виконують оркестри у багатьох країнах світу. Це все – про Мирослава Скорика, Героя України, композитора і диригента. Але сам він зізнавався, що найбільшою нагородою вважає виконання його творів вуличними музикантами.

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА І МИРОСЛАВ

Писати музику Мирослав Скорик почав дуже рано – у 6 років. Його ідеальний слух і здібності першою оцінила відома оперна співачка Соломія Крушельницька, яка була рідною сестрою його бабусі. Вона порадила відправити Мирослава до музичної школи. Хоча й батьки, не маючи музичної освіти, грали на інструментах – скрипці та фортепіано – і часто влаштовували вдома музичні вечори.

Продовження на 4 стор. ▼

ЗАБУТА ЛЮБОВ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

У чому найбільше проявилася Божя любов до нас? Можливо, у тому, що Він дає нам хліб щоденний? Може, у тому, що ми, Богу дякувати, ще живі і здорові? Чи в тому, що Бог вислуховує наші молитви, у яких ми просимо часто непотрібних речей? Чи, може, в тому, що досягаємо успіхів у своїх заняттях?

Все те, що Бог дає, ніколи не зрівняється з Ним самим. Спаситель полюбив нас до тієї міри, що залишився з нами назавжди у Пресвятій Євхаристії, щоб ми, приймаючи Його живого у святому Причасті, кожного разу бачили промені Божої любові, які безнастанно впливають з Його пробитого Серця, огрівають і запалюють наші серця.

Божий Син прийшов у світ, і мало хто впізнав у Ньому Бога. Він залишився у Євхаристії, щоб відкривати нам свою любов, хоч знав, що Його діти не часто про Нього будуть

пам'ятати. Він знав, але все одно лишився...

Браття і сестри! Найбільше ранимо любов тоді, коли чекаємо подарунків більше, аніж того, хто їх дарує, коли думаємо, що цю любов можна купити за формальну поведінку або заслужити без щирої жертви. «Оце втретє я готовий прийти до вас, і тягарем не буду, бо шукаю не вашого, а вас» (2 Кор. 12:14) – наголошує ап. Павло коринтянам, які пересадно журилися його приходом. Правда любов горить навіть тоді, коли не отримує всього того, чого хоче, тому що вона живе не стільки, щоб брати, але щоб дарувати.

Єврейський теолог Гарольд С. Кушнер написав книжку під назвою «Кому потрібен Бог?». І мені здається, що світ, у якому ми живемо, а особливо той, кого Ісус називає «князем цього світу» (див. Ів. 12:31), увесь час намагається не так забра-

ти у людей віру, як створити для них фальшивий образ Бога; не так перешкодити на дорозі до Бога, як вчинити їх сліпими на Божу любов; не так заманити їх спокусою і солодкістю гріха, як переконати, що небо непотрібне, недосяжне, одним словом – щоб людина зосередилася тільки на собі й забула про Бога, щоб Він став для неї непотрібний. Нам стільки в житті всього треба, що ми забуваємо про те, чого нам найбільше не вистачає – самого життя, Божого життя, яке Він дає нам через свою любов у Пресвятій Євхаристії.

Одного разу священник причащав людей у церкві. І серед них була жінка, яка також клячала поряд. Священник хотів і їй дати Причастя, але вона твердо заявила: «Ні, ні! Я – ні!». Священник з боєм серця та співчуттям поглянув на неї, стривожену. «Ісусе, відкрий нам очі, запали наше серце любов'ю до Тебе», – промовив

він в душі. «Може, боїшся приступити до Ісуса, бо гріх мучить твою душу, але чому ж не йдеш до сповіді? Якщо не в цьому справа, то чому не приймаєш свого Спасителя?»

Постановимо всі сьогодні: «Більше не буду залишати тебе, о Ісусе. Але з якнайбільшим жаром духа та чистотою серця Тебе прийматиму, і про Тебе пам'ятатиму! Вчини, щоб між Твоїм і моїм серцем не було прірви, але щоб моє серце злучилося з Твоїм навіки».

Ісусе, Любове моя, люблю Тебе!

Ісусе, Вогню мій, люблю Тебе!

Ісусе, Сило моя, люблю Тебе!

Ісусе, Світло моє, люблю Тебе!

Ісусе, Скарбе мій, люблю Тебе!

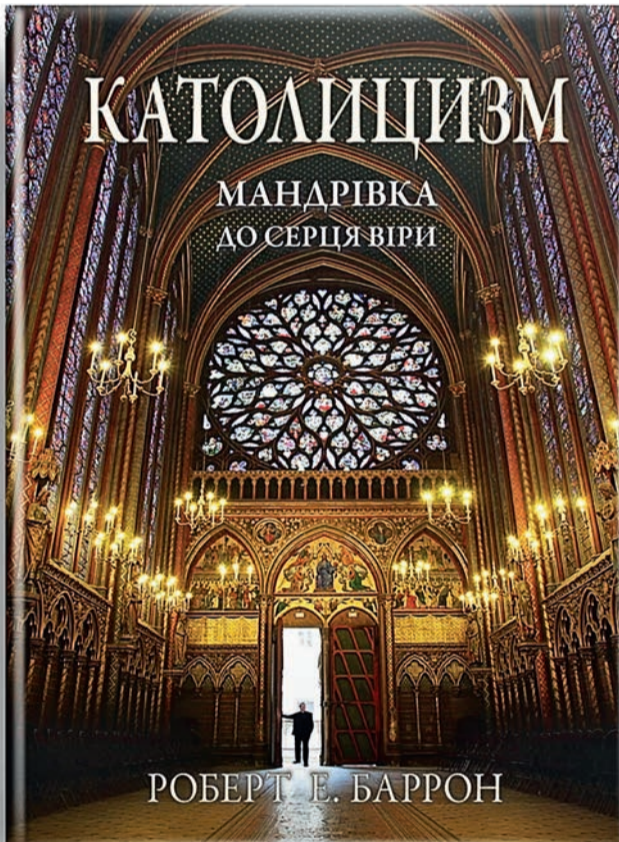
Ісусе, Євхаристіє моя, люблю Тебе!

Ісусе, Молитво моя, люблю Тебе!

Ісусе, Все моє, люблю Тебе!

**о. Віталій Попадюк,
ЧСВВ, головний редактор,
«Місіонар»**

XII

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР «КАТОЛИЦИЗМ» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

28 травня в Україні з'явилась у продажу всесвітньо відома книжка «Католицизм: мандрівка до серця віри» американського проповідника, письменника і богослова, єпископа Роберта Баррона.

Друковане видання є першою частиною масштабного мультимедійного євангелізаційного проекту «Католицизм», до якого входить також десятисерійний документальний фільм і навчальна програма, робота над якими в Україні триває.

Переклад «Католицизму» ще два роки тому був сміливою мрією однієї монахині, а сьогодні він став реальністю, бо як ділиться секретом промоторка проекту сестра Климентія Луків: «Хто великого бажає, той велике

і отримує, адже в Бога немає нічого неможливого».

Головним меценатом проекту в Україні є Богдан Батрух – режисер, продюсер і кіноексперт, засновник кінодистрибуторської компанії «B&H Film Distribution». Саме завдяки його підтримці здійснено переклад книги, а також готується дубляж фільму українською мовою та навчальна програма.

Про автора. Роберт Еммет Баррон (19.11.1959) – єпископ-помічник католицької дієцезії Лос-Анджелеса, проповідник, письменник і богослов. Він один з найпопулярніших авторів на Амазон, кореспондент із релігійних питань для NBC, коментатор для телеканалів FOX News, CNN і EWTN. Роберт Баррон – засновник всесвітньої медійної християнської ор-

ганізації «Word on Fire», яка за допомогою інструментів нових медій сягає мільйонних аудиторій, навіртаючи людей до Католицької Церкви. Його регулярні відео на Ютубі зібрали понад 50 млн переглядів, а на сторінці у мережі «Фейсбук» він має понад 2 млн підписників. Роберт Баррон виступав з лекціями перед працівниками компаній Фейсбук, Гугл й Амазон, був серед основних доповідачів на багатьох конференціях і заходах у різних куточках світу.

Найновіший проект єпископа – Інститут Євангелізації (Word on Fire Institute) – ще один осередок духовного та інтелектуального розвитку і формації задля проголошення Христа у сучасному світі через культуру та мистецтво.

Подано за: CREDO

Українською мовою книгу видадо Згромадження Сестер святого священномученика Йосафата УГКЦ спільно з видавництвом «Свічадо» з благословення митрополита та архієпископа Львівського Ігоря. «Мені, як архиєреєві Української Греко-Католицької Церкви, надзвичайно приємно, що після трьох десятиліть з часу виходу нашої Церкви з підпілля, багато українських греко-католиків і римо-католиків зможуть за допомогою цієї книжки переосмислити свою належність до Католицької Церкви. Впродовж

нашої історії ми завжди показували гаряче бажання залишатися з Наступником апостола Петра, часто ціною переслідувань і мучеництва», – зазначив у зверненні до читачів митрополит Ігор.

Книжка запрошує читача відкрити для себе по-новому і поглибити християнську віру, ознайомитися з багатством Христової Церкви та її великим внеском у розвиток світової цивілізації. За словами видавців, особливо корисною ця книжка буде для всіх, хто шукає глибшого розуміння у що вірять всі католики і чому.

Важкі питання віри

ДУХОВНЕ ПРИЧАСТЯ

Що таке «духовне причастя» і як його приймати?

Під духовним причастям ми розуміємо єднання людської душі з Богом у Пресвятій Трійці. Воно ґрунтується на обітниці Господа: «Той, у кого мої заповіді, і хто їх береже, той мене любить. Хто ж мене любить, того мій Отець полюбить, і я того полюблю і йому об'явлю себе. Коли хтось мене любить, то й слово моє берегтиме і злюбить його мій Отець, і прийдемо ми до нього, і в ньому збудуємо житло» (Ів. 14, 21; 23).

▲ Данило Мовчан, «Свята Трійця»

гою особливих духовних формулювань, але в духовних роздумах і спогляданні Ісуса Христа в Пресвятих Дарах воно здійснюється і без доповнюючих слів. Духовне причастя відбувається, наприклад, під час Євхаристійного благословення.

У сучасних документах Учительства Церкви духовне причастя згадується в контексті таїнства шлюбу. У 1994 р. Конгрегація віровчення оприлюднила послання до католицьких єпископів щодо Причастя розлучених, які мають нові стосунки. Його положення діє до сьогодні. Зокрема, в 6 параграфі цього документа рекомендується розлученим, що мають новий цивільний шлюб, використовувати практику духовного причастя, оскільки повторний шлюб в такому випадку не дійсний і одружені вдруге відлучають себе від Євхаристійного Причастя.

Як приклад духовного причастя можемо навести практику, що склалася на Літургії в прямому ефірі нашої радіостанції. У цій Літургії приймають духовне причастя вірні, що з тієї чи іншої причини не можуть приступати до Таїнства Євхаристії. Причиною можуть бути не тільки смертні невисповідані гріхи, але й інші перешкоди, такі як елементарна відсутність священників. Це особливо актуально цими днями, коли в деяких країнах не служать Літургії з народом.

Ми пропонуємо таке формулювання духовного причастя: «Ісусе, я вірю, що Ти в Пресвятих Дарах. Ісусе, люблю Тебе понад усе і прагну Тебе всією душею. Я не можу зараз прийняти Тебе в Таїнстві. Прийди в моє серце хоча би духовно. Ісусе, обіймаю Тебе, не дай мені ніколи розлучитися з Тобою. Ісусе, моє благо, моя ніжна любов, поклоняюся Тобі кожної миті. Ісусе, Спасителю мій, благослови мою душу».

Новини Ватикану

Апостоли розуміли ці слова як можливість особистого єднання з Господом у своєму серці. Ось чому св. Петро писав: «А Господа Христа святить у ваших серцях, завжди готові дати відповідь кожному, хто у вас вимагає справоздання про вашу надію» (1Пт. 3, 15).

У Середньовіччі також склалося переконання, що Господь, Який приходить до нас в Таїнстві Євхаристії, залишається в нас духовно, навіть коли закінчується Його матеріальна присутність у частичках Пресвятих Дарів. Про це, наприклад, писав св. Бонавентура. Про духовне причастя згадує Тридентський собор. Згідно з духовним розумінням духовного причастя, яке тоді сформувалося, воно означає не тільки єднання з трьома Божественними Особами, але і єднання з душею Ісуса, тобто з компонентом Його людського ества. Таким чином, духовне причастя означає оживлення присутності Ісуса в нашій душі схоже до Євхаристійного Причастя.

Звісно, духовне причастя не є таїнством. Якщо Євхаристійне Причастя можна приймати тільки в стані благодаті, тобто висповідавшись з тяжких гріхів, то духовне причастя можливе для всіх. Воно може стати знаком благодаті для тих, хто не може приймати Таїнство, але хоче з'єднатися з Ісусом Христом, молячись про дар покаяння і навернення.

Духовне причастя можна здійснювати завжди і всюди. Воно полягає в молитовному налаштуванні душі, в справжній єдності думок і почуттів з Господом. Тоді воно приносить духовні плоди.

Найкраще здійснювати духовне причастя разом із слуханням Божого Слова, разом з духовними роздумами. Духовне причастя можна здійснювати за допомо-

ВЛАДИКА М. БИЧОК ЗВЕРШИВ ПЕРШУ ЛІТУРГІЮ В АРХІЄРЕЙСЬКОМУ САНИ

8 червня владика Микола Бичок звершив першу Божественну Літургію після своєї хіротонії. Цю Літургію новопоставлений архиєрей відслужив у монастирі поруч з ієромонахом Володимиром Козаком, ЗНІ, який через недугу прикутий до ліжка. Згідно з рішенням провінційної ради Львівської провінції Згромадження Найсвятішого Ізбавителя, ієрм. Володимир, незважаючи на важку недугу, призначений до місійної групи отців редемптористів. Він через терпіння і молитву підтримує місію, успіх якої залежить не лише від самої проповіді, а й від молитовного фундаменту. За словами Євангелія, прочитаного в понеділок Святого Духа, пастир покидає 99 овець, а йде до однієї, щоб знайти і допомогти. Ця Літургія, як повідомляють на сайті Львівської архиєпархії, стала подібним знаком – у ній архиєрей похилився над недужим, уділяючи Євхаристію та благословення, щоб підтримати на душі під час випробувань. Чин архиєрейської хіротонії Миколи Бичка – нового правлячого єпископа єпархії Святих апостолів Петра і Павла в Мельбурні для українців Австралії, Нової Зеландії та країн Океанії відбувся напередодні, у день свята Зіслання Святого Духа. (Ді УГКЦ)

ЩЕ ОДИН КРОК ДО НАТО

12 червня Північноатлантична рада визнала Україну партнером з розширеними можливостями. Цей статус є частиною ініціативи НАТО з оперативної сумісності з партнерами, покликаної підтримувати і поглиблювати співробітництво між членами Альянсу і партнерами, які роблять значні внески в операції і місії на чолі з НАТО, повідомила пресслужба Альянсу. Як партнер з розширеними можливостями, Україна зможе користуватись особливими можливостями. Це й розширений доступ до програм і навчань з оперативної сумісності, й обмін більшими обсягами інформації, зокрема щодо набутого досвіду. Україна тепер належить до шести партнерів з розширеними можливостями, разом з Австралією, Фінляндією, Грузією, Йорданією і Швецією. Кожен з партнерів має індивідуально побудовані відносини з НАТО на основі сфер взаємної зацікавленості. (Ukrainian Military Pages)

ПЕНТАГОН – 125 МІЛЬЙОНІВ ДОЛАРІВ ВІЙСЬКОВОЇ ДОПОМОГИ

Пентагон повідомив Конгресу про те, що уряд України добився необхідного прогресу в ключових реформах і тому може розраховувати на додаткову допомогу у розмірі \$125 мільйонів доларів. 125 мільйонів є другою половиною 250 мільйонів допомоги Україні у безпековій сфері, яку Конгрес виділив на 2020 рік. Новий пакет допомоги включає мобільні радіолокаційні системи, десятки машин швидкої допомоги, засоби захищеного зв'язку і два патрульні катери. Раніше стало відомо, що Білий дім у своїй бюджетній заявці на 2021 рік має намір зберегти нинішній рівень фінансування програм військової допомоги Україні по лінії Держдепартаменту і Пентагону. (Прямий)

ФІЛЬМ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО КІНОМИТЦЯ ГАЛИЧИНИ

У Львові у квартирі на вулиці Левицького знайшли фільм першого українського кіномитця Галичини Юліана Дороша. Фільм про гуцульських майстрів «З народних джерел» режисер зняв наприкінці 1960-х – початку 1970-х років. У ньому майстри роблять покривала, сирних коників, пишуть писанки, ліплять і все це впереміш з видами Карпат. Квартира, де більшу частину свого життя прожив кінохудожник і фотограф Юліан Дорош, а потім і його син – мистецтвознавець Андрій Дорош, після смерті останнього в 2009 році перейшла у власність міста. Нещодавно родичка Дорошів Тетяна Крушельницька запросила в квартиру дослідників, які і натрапили на плівку. Коли закінчиться карантин, фільм представлять у Національному музеї, а далі, за бажанням родичів, його викладуть у вільний доступ. У квартирі Дорошів планують зробити музей. За словами Тетяни Крушельницької, там усе залишилося так, як було за життя господарів. (5 Канал)

БОГДАН ЗАКИНУВ ЗЕЛЕНЬСЬКОМУ, ЩО ТОЙ ПЕРЕТВОРИВ ВЛАДУ НА «ПОСМІХОВИСЬКО»

Колишній керівник Офісу Президента Андрій Богдан звинуватив Володимира Зеленського в примноженні хаосу в Україні та перетворенні влади на посміховисько. Про це Богдан написав на своїй сторінці у Facebook, коментуючи свіже інтерв'ю Зеленського, в котрому той розповідав про сварку з колишнім соратником. Богдан пише, що він є носієм знань «дуже чутливих для вас і для країни». «Але, повірте, я залишусь порядною людиною», – заінтригував він. Андрій Богдан не згоден з інтерпретацією Зеленським відставки керівника ОП. «Щодо позбавлення мене влади – так, я вам вдячний, тому що моє ім'я не буде мати відношення до хаосу, в який ви кидаєте країну... Ми з вами і командою сконцентрували демократичним шляхом абсолютну владу у країні, яку ви за чотири місяці перетворили у посміховисько», – відрубав Богдан. Колишній керівник ОП висловив жаль, що Зеленський проміняв професіоналів «на теплу ванну для себе і дешеві забаганки непрофесійних і самозакоханих людей». (Збруч)

ПАМ'ЯТІ МИРОСЛАВА СКОРИКА

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

«Батьки вирішили показати мене Соломії Крушельницькій. Вона попросила щось заграсти на фортепіано. Ноти на той час я вже знав. Почав грати й раптом зупинився. Сказав, що не продовжуватиму, бо інструмент фальшивить. Вона зрозуміла, що в мене абсолютний слух», – розповідав Мирослав Скорик в інтерв'ю «Газеті по-українськи».

«ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ» І ШОСТАКОВИЧ

У 1948 році родину Скориків репресували і зі Львова вислали до Сибіру. Мирославу тоді було 9 років. Але і там він продовжував

вчитися грати на фортепіано, а також опанував скрипку. Хоча зізнавався, що все ж нове життя впливало на уподобання – багато займався спортом. І навіть мріяв стати футболістом.

Повернувшись до Львова у 1955 році, вступив до місцевої консерваторії. А вже у 1964-му створює музику до фільму «Тіні забутих предків» Сергія Параджанова. Йому тоді було 26 років.

Подивившись фільм, композитор Дмитро Шостакович був у захваті. «Він мені написав: "Я був дуже вражений вашою прекрасною музикою. На жаль, я мало її знаю, але докладу зусиль, аби з нею ознайоми-

тися". Це було для мене великим потрясінням», – розповідав Мирослав Скорик в інтерв'ю «Українській правді».

ПАПА РИМСЬКИЙ І «МОЙСЕЙ»

Згодом він стане автором музики до понад 40 художніх фільмів, багатьох камерно-інструментальних творів, кількох балетів та опери «Мойсей» за поемою Івана Франка. Прем'єра опери відбулася у Львові.

Однак чи не найпопулярнішою стала музика композитора до фільму «Високий перевал» Володимира Денисенка. Вона називається «Мелодія ля-мінор».

Ще Мирослав Скорик викладав у Київській консерваторії, а також у музичних закладах США та Австралії. У 2011–2016 роках керував Національною оперою України. Його твори виконують у всьому світі, а сам композитор виступав як диригент оркестру і піаніст з багатьма відомими оркестрами.

Фахівці пишуть, що його музиці притаманні мотиви карпатського фольклору, а також джазу.

МУЗИКА І КОХАННЯ

Мирослав Скорик був тричі одружений. Шлюб із Ларисою Скорик (у дівочтві – Кузма), архітекторкою і ві-

домою політикинею тривав 20 років. Їхня донька, Мілана – художниця по тканині. Однією з пісень, яка стала популярною у далекі 1960-ті роки була пісня «Не топчуть конвалій» – це був перший український твіст. Автор Мирослав Скорик шукав виконавицю, і йому порадили Ларису Кузму. Тоді вони й познайомилися, а невдовзі одружилися.

Останній шлюб композитора – із журналісткою львівського телебачення Адріаною Стельмах. З нею композитор теж прожив близько 20 років. Саме її він називав натхненницею багатьох своїх творів.

Подано за: Бі-Бі-Сі

XVI

ПРИПУЩЕННЯ ДО МАЖОР. ПАМ'ЯТІ МАЕСТРО

Сумна нагода пригадати текст, опублікований на Zbruc'i три роки тому...

Тієї п'ятниці ніякого свята вуличної музики офіційно ніби й не було, але на львівському Ринку та в його околицях воно з нами тепер завжди. Його тепер і оголошувати не треба – звідусіль долинає щось музичне. Отже, й та п'ятниця винятком не стала.

Та все ж була деяка винятковість. Вона полягала в тому, що впродовж півтори-двох годин, шастаючи у справах Ринком та прилеглими вулицями, я не менше семи (а здається, навіть і дев'яти) разів почув геніальну «Мелодію ля мінор» Мирослава Скорика. Її виконували в різних місцях і на різних інструментах. Зрозуміло, що переважали скрипки. Але на розі Сербської та Братів Рогатинців вона звучала на флейті, а перед входом до Італійського дворика – на бандурі. Був ще англійський ріжок на Шевській. Її, «Мелодію», було страшенно багато. Здавало-

ся, ціле Старе Місто взялося ледь не одночасно її виконувати. Мені навіть подумалося про якийсь музикантський флеш-моб. Але я відкинув це припущення, бо слідом за ним натрапив на значно мені симпатичніше.

Я наважився припустити – ну як би це точніше назвати – культурну зрілість, а стриманіше кажучи, якийсь її перший прояв, знак, натяк на її наближення.

От існує собі загалом культура певного суспільства (нації, народу, населення – як хочете називайте), і вона може бути зрілою, розвинутою, розгорнутою, заповненою, глибоко, сказати б, ешелонованою. А може бути незрілою, інфантильною, напів- або й зовсім непритомною, самої себе несвідомою, самої себе засоромленою. Може бути певною себе, стійкою, сильною – й відповідно відкритою до будь-якої чужорідності, бо що їй та чужорідність учинить злого, якщо вона така потужна і, повторю це слово, зріла. Вона ту чужорідність лише поглине з усією для себе користю. Але може бути й хиткою, заляканою, закомплексованою, обмеженою – й відповідно закритою,

щоби, не дай Боже, не розгубити свої останні крихти назавжди й остаточно.

Однією з дуже виразних ознак культурної зрілості є здатність того чи іншого соціуму (національної спільноти тощо) перезасвоювати питомі явища високої (елітарної) культури на масовому рівні. Не в сенсі робити високе низьким, а в сенсі підтягуватися зі своїх низів до високого. Прикладом тут може слугувати, скажімо, той-таки «Щедрик» Леонтовича. Але його нам перезасвоїли американці. Ми за нього вхопилися так пристрасно й масово аж після того, коли він усьому світові став відомий як «Carol of the Bells». Тобто не ми, українці, стали, умовно кажучи, продюсерами цього успіху.

Й от ляміорна Скорикова «Мелодія», а точніше, її повсюдна присутність у публічному просторі Старого Міста, ще й у виконанні переважно дуже пристойному, якісному, до того ж молодих і гарних людей, сигналізує мені про якісь початки власного, цілком автентичного перезасвоєння. На яке слід було чекати страшенно довго. І передусім – самому маестро. Авторіві.

Відомо, що «Мелодію» Мирослав Скорик написав

на початку 1980-х років, працюючи над музикою до фільму «Високий перевал». Доведений до розпачу цензурними утисками та надмірною чуйністю партійних кураторів, режисер фільму Володимир Денисенко начебто попросив композитора створити таку музику, яка вмістить у собі всю ту правду, що її не дають сказати прямою кіномовою. Іншими словами, «Мелодія» мала ввібрати в себе те, що мусило залишатися поза кадром і текстом. І Мирослав Скорик здійснив це режисерове побажання, вможлививши неможливе.

На час появи фільму йому було за сорок... Українській нації знадобилося три з половиною десятиріччя, аби перезасвоїти його шедевр до рівня масового сприймання і захоплення. Такого, щоб і вуличні музиканти масово за нього взялися, а туристичні юрби з усіх околиць «Юго-Востока країни» зупинялись і слухали.

Тридцять п'ять років у межах одного людського життя – дуже багато. Півжиття фактично – якщо вірити, наприклад, поетові Данте. Плюс мінус півжиття – якщо на дантівський спосіб усе ж не узагальнювати. Протягом цього «півжиття» Скорикова «Мелодія» йшла до тих, до кого передусім мала промовити. Себто до нас. Та що там промовити – стати частиною самоусвідомлення, увійти в ментальні оболонки й підкірки, у вуличний шум і музику площ.

От вона і входить. Ми могли з нею так і розминутись, як це, я впевнений, трапилося з багатьма іншими геніальними мелодіями. Але тепер уже ні – не розминемося.

З нами тим часом дещо відбулося. Нас усерйоз почало випробовувати само буття. Нашим митцям аж тепер є сенс бажати довгих-предовгих років життя. Щоб дочекались.

Юрій Андрухович, «Збруч», 23 червня 2017 року

Думи мої...

ДУМА ПРО БЕЗВІЗ

Три роки тому [11 червня 2017 р.] сталося неможливе. Україна отримала безвіз тоді, коли мало хто вірив, що це, в принципі, можливо. Євросоюз надав безвіз багатомільйонній країні з найвищими міграційними ризиками, – бо ця

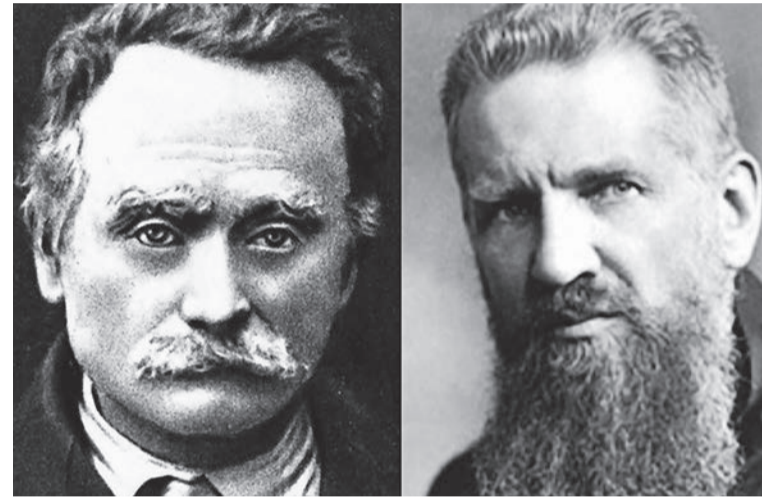
країна вела війну, не контролювала частину свого кордону, потерпала від економічної кризи через втрату території. Причому саме тоді в самому Євросоюзі вирувала політична криза саме через нелегальну міграцію. Це був найменш зручний час для надання Україні безвізу. Але ми його таки отримали.

Це історія про те, що в політиці нічого немає неможливого. Головне – мати волю і вміння досягати результату. Попри будь-що. Те саме можна сказати і про членство України в НАТО і ЄС. Яке теж обов'язково буде. Звісно, якщо Україною керуватимуть справжні лідери.

Сергій Таран, з Фейсбуку

ШЕПТИЦЬКИЙ І ФРАНКО

На сайті «Збруч» кілька років тому надруковано мої статті «Шептицький і Франко: штрих до теми» (19.06.2017) та «Ще штрихи до перехресних стежок Франка й Шептицького» (18.02.2018). У другій з них уперше висвітлено участь Івана Франка в урочистому відкритті Національного музею, що відбулося в суботу 13 грудня 1913 р. в день українського апостола Андрея Первозванного – іменин митрополита Андрея Шептицького, фундатора музею, у палаці на вул. Мохнацького, 42 у Львові (тепер тут, на вул. Драгоманова, 42 – другий корпус Національного музею ім. Андрея Шептицького). Розширений варіант розвідки вміщено у моїй книжці «Віражі Франкового духу: Світогляд. Ідеологія. Література», виданій торік.

Найважливіші факти, оприлюднені в розвідці, полягали в тому, що на почесних місцях у чільному ряді праворуч од своєрідного «престолу» (гуцульського столика з хрестом і трійцею гуцульського виробу) сиділи, зокрема, митрополит Андрей Шептицький і делегат Наукового товариства ім. Шевченка Іван Франко; на цьому святковому заході письменник подарував митрополитові щойно видану книжку «Адам Міцкевич. Wielka Utrata. Історична драма з рр. 1831–32. З додатком життєпису А. Міцкевича та вибору його поезій у перекладі на українську мову видав Др. Іван Франко» з дарчим написом «в день іменин 13 грудня 1913 р.», а митрополит у відповідь дав письменникові свою візитну картку з власноручним подячним написом.

Ця моя розвідка ґрунтувалася насамперед на хронікальних публікаціях у газетах «Діло» й «Руслан». Тепер я натрапив на ще один хронікальний допис, який кидає нове світло на взаємини Франка й Шептицького. **Тож варто ще раз повернутися до цієї теми, то більше, що є нагода: Львівська обласна рада своїм рішенням проголосила 2020 рік на Львівщині Роком митрополита Андрея Шептицького.**

У львівській щоденній газеті національно-демократичного спрямування «Нове Слово: Популярний ілюстрований журнал» (на той час видавець і відповідальний редактор – відомий громадський та політичний діяч і журналіст Лонгін Цегельський) одразу після

знаменного заходу вміщено доволі розлоге повідомлення «Отворене Національного Музею». Наведу з нього відомості, які доповнюють та уточнюють інформацію, подану в «Ділі» й «Руслані».

У допису в «Новому Слові» зазначено, що під час церемонії посвячення і передавання музею громадськості «престол вбрано старинними образами, приборами і хрестами», головна зала, в якій «могло поміститися понад 1000 люда, була переповнена запрошеними гістьми і відпоручниками [делегованими особами, репрезентантами] різних товариств». Митрополит Андрей у довгій промові вказав на значення музею для народу і «спинився довше над неоціненними збірками і пам'ятками музею, які відносяться головню до унії».

Як і кореспонденти «Діла» й «Руслана», дописувач «Нового Слова» високо оцінив доповідь Андрея Шептицького: «Промова Ексц[еленції] Митрополита була глибоко обдумана, а міг її виголосити тільки такий знаток нашої культури і штуки і загалом нашої старовини, яким є якраз Ексц[еленція] Митрополит. Промову сю, нанизану великою любов'ю до нашої славної бувальщини і нашого народа, можна сьміло назвати рефератом знаменитого любителя-знатока про нашу культуру і штуку».

По цій «пламенній промові» чоловічий хор студентського товариства «Бандурист» відспівав кантату Осипа Жалоби, «скомпоновану спеціально на се свято».

Осип Жалоба – літературний і мистецький псевдонім українського композитора, музиканта, диригента, музикознавця і педагога Осипа Залеського (*1892–†1984), на той час студента філософського відділу (факультету) Львівського університету, Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка та польської Консерваторії Галицького музичного товариства, співака хорів Консерваторії, «Львівського Бояна» та «Бандуриста».

Після виступів запрошених осіб з промовами й привітаннями отець ректор Львівської духовної семінарії Йосиф (Осип) Боцяч зачитав численні телеграми й привітання: від Краківської академії наук, польського Національного музею в Кракові та чеського Національного музею у Празі, товариства «Українська хата» в Одесі, редакції петербурзького журналу «Український студент» (неперіодичного органу тамтешньої Головної ради українських студентських громад), від академічного (студентського) товариства «Січ» у Відні, посла віденської Державної ради Миколи Василька, професорів Миколи Сумцова та Івана Пулюя, «від недужого письменника Михайла Павлика», від члена галицької Крайової шкільної ради Олександра Барвінського, який на той час перебував у Німеччині, від о. Йосифа Застирця з Тернополя та багатьох інших.

А найцікавіша для біографів Андрея Шептицького та Івана Франка інформація міститься наприкінці по-

відомлення: «По привітаннях вивався Ексц[еленція] Митрополит з поодинокими відпоручниками і гістьми і говорив довше між иншим з др. Іваном Франком».

Отже, маємо документальне свідчення того факту, що митрополит Шептицький і Франко не лише брали участь у відкритті Національного музею, сиділи в тому самому почесному ряді, а й спілкувалися між собою, притому це спілкування відбулося, очевидно, з ініціативи митрополита, котрий як засновник музею, організатор та господар велелюдного заходу за етикетом, вітаючись із репрезентантами різних товариств і гістьми, затримався біля Франка й «говорив довше» з ним, ніж з іншими. Це свідчить про інтерес Андрея Шептицького до яскравої особистості знаного й шанованого письменника. Певно, саме під час цієї розмови й відбувся між ними обмін книжкою та візитівкою.

Імовірно, це була остання зустріч митрополита Андрея та Івана Франка.

Цікаво, що в тому самому числі «Нового Слова» надруковано ще одне повідомлення – «З вчорашньої неділі», у якому поінформовано, що у Львові в неділю 14 грудня 1913 р. «відбувся заходом питомців бурси У. П. Т. ім. кардинала Сембратовича при вул. Хшановської ч. 9 вечір, присвячений 40-літній літературній діяльності Івана Франка. Всі точки програми виконали сами питомці бездоганно, деякі справді гарно, на загальне вдоволене численно зібра-

ної публіки. Дохід з вечера призначено на ювілейний дар Ювілятові».

Йшлося про вихованців бурси (учнівського притулку) Українського педагогічного товариства, яка носила почесну назву: «Бурса імени кардинала Сильвестра Сембратовича» у Львові, оскільки саме кардинал Сильвестр Сембратович (*1836–†1898) «зложив легат» (заповідальний подарунок) на відкриття такої бурси для учнів львівської української Академічної гімназії. До Першої світової війни з «Бурси імени кардинала Сильвестра Сембратовича» вийшли сотні вихованців.

Той факт, що питомці «Бурси імени кардинала Сильвестра Сембратовича» підготували і провели добродійний вечір до ювілею Івана Франка, свідчить про лояльне ставлення до вільнодумного письменника верхівки тодішньої Греко-Католицької Церкви, адже такий захід вихованців закладу, що був під опікою церковної влади, міг відбутися лише з її дозволу. Не буде перебільшенням сказати, що це лояльне ставлення зумовлювалося насамперед, якщо не винятково, позицією саме митрополита Андрея, бо в травні 1916 р., коли Франко помер, а Шептицький перебував на засланні в російській імперії, позиція Ординарія Греко-Католицької Церкви щодо участі священників у похороні письменника не була такою прихильною.

Євген Нахлік,
«Збруч»

▲ Назарій Муравський, «Найсвятіше серце Ісуса»

В українській мові слово «серце» викликає уявлення про почуття, а в єврейській воно має значно ширше значення і означає внутрішню суть людини. Це поняття у євреїв стосується не лише почуттів (пор. Іс. 65,14), а й згадок і думок, намірів і рішень тощо. Біблійне значення серця – це те місце, де людина зустрічається з Богом, і ця зустріч остаточно здійснюється у людському Серці Божого Сина.

Святий Тома Аквінський казав, що «через Серце Христове сприймається Святе Письмо, яке відкриває Серце Христове. Це серце було закрито перед страстями, тому що Письмо неясне. Але після страстей Святе Письмо відкрилось, бо ті, хто віднині його розуміє, знають і розрізняють, як треба тлумачити пророцтва».

У Біблії, до речі, серце згадане в різних місцях понад тисячу разів... На серці і його переміні зосереджене східне богослов'я.

Згідно зі св. Амвросієм, Церква народилася з пробитого Серця Христа, подібно як Єва була створена з ребра сплячого Адама. Ісусове любляче Серце – це дар і осередок усіх християнських сердець. Воно є немовби палаючим вогнищем, де запалюються ті душі, які досягають у цьому нелегкому житті висот досконалості.

ВШАНУВАННЯ ХРИСТІЯНАМИ СПАСИТЕЛЕВОГО СЕРЦЯ

Уперше урочисто празник Серця Христового було відсвятковано за благословенням багатьох французьких єпископів 20 жовтня 1672 р. Відомим у християнському світі є той факт, що в 1674 р. Божественний Спаситель з'явився побожній монахині св. Маргариті Алякок (1647–1690), вказуючи на Своє Пресвяте Серце, яке сяяло неначе сонце, коли вона ревно молилася перед Найсвятішими Тайнами.

Пресвяте Ісусове Серце оточувала корона із терня, гострі колючки якого символізували гріхи, котрими люди безпощадно Його зранюють... У Серце був устромлений хрест... Наш Божественний Спаситель при цьому мовив: «Це вже Мое останнє зусилля, щоб відвернути людей від сатани і притягнути їх до Моєї любові. Хто прийме цю набожність, той запровадить у своєму серці Царство Божої любові».

У 1685 р. заслугою св. Маргарити було посвячено перший вівтар на честь Пресвятого Христового Серця у Франції. Через 40 років у Франції нараховувалося аж 248 братств, які посвятили себе Спасителю Серцю. Для підтримки цього культу отці Єзуїти поширювали про любляче Христове Серце численні брошури, символічні образи і т. п.

Культ Серця Христового остаточно затвердив Папа Климентій XIII у 1765 р. Під час вандейської війни реалісти носили зображення Пресвятого Серця на грудях як амулет.

У 1873 р. Франція була торжественно посвячена Господньому Серцю. А в 1875 р. Папа Пій IX посвятив Пресвятому Серцю увесь світ. Його наступник Папа Лев XIII, який, до речі, визнав цю набожність

як «дуже похвальну релігійну практику», також посвятив Христому Серцю увесь світ 9 червня 1899 р., називаючи цю посвяту «найважливішим актом свого понтифікату». Того ж самого року цей понтифік встановив свято Христового Серця, наголошуючи, що в цій набожності «Католицька Церква знайде свою оборону та захист перед ворогами».

Христове Серце – це символ любові, незаплямованої егоїзмом, який так нам, грішним, притаманний... Гарно роз'яснив вірним суть поклоніння Христому Серцю Папа Пій XII у своїй змістовній енцикліці «Про почитання Пресвятого Серця Христового». У ній він акцентує свою увагу на тому, що це боговгодна набожність, яка згідна, без сумніву, зі вченням Нового Завіту та церковним Переданням. Святіший Отець зазначає, що вже його найближчий попередник Папа Пій XI запевняв, що почитання Пресвятого Христового Серця є дуже похвальним і успішним засобом, щоб оживити християнську побожність. А в енцикліці «Всемиловичий Відкупитель» він наводить такі повчальні слова: «У цьому набоженстві міститься увесь зміст релігії, тим самим воно служить за правило досконалого життя, бо воно якнайлегше веде до вникнення і пізнання Ісуса Христа, воно нахляє душі до палкої любові і до вірнішого наслідування Христа».

Папа Пій XII пише, що Церква завжди відверто відкидала закиди, немовби це почитання було занадто тілесне (натуралістичне) і надто чуттєве (сентиментальне). Святіший Отець висловився з того приводу, що йому жаль, бо як у мину-

лому, так і тепер таке шляхетне набоженство належно не цінують деякі християни; часом навіть і ті, котрі вважають себе за дуже ревних у справах католицької віри.

Український люд здавна виявляв свою відверту любов до Спасового Серця. Раніше набожність називалася вшануванням зраненого Христового Боку. Вшанування Ісусового Серця в Україні таке давнє, як і християнство. До вшанування Христового Серця горнулися Митрополит Андрей Шептицький, о. Ізидор Дольницький та ін. Звеличують повсюдно Боже Серце Апостольства молитви при багатьох католицьких церквах.

Ісус Христос говорив: «Навчіться від Мене бо Я тихий і покірний серцем!» (пор. Мт 11, 29). Мусимо збагнути, що почитання Пресвятого Серця – це почитання Особи Воплощеного Божого Слова. Його Пресвяте Серце – досконалий символ чуттєвої, духовної, Божої і людської любові. На це вказують і Святе Письмо, і Отці Церкви. Тілесне Ісусове Серце символізує Спасителю любов до нас, Його дітей.

Просімо в Господа, щоб не було тут, на землі, запеклих ворогів Його Найсвятішого Серця. Нехай наш люблячий Спаситель, якого у св. Літургії називаємо Чоловіколюбцем, затріумфує, як і обіцяв св. Маргариті Алякок, над тими, що поборюють цю милу і дорогу нам набожність, та щоб цілий наш народ одногласно складав честь Його Пресвятому Серцю, благаючи: «Люд український ввіки Твій, в серці люд цей заховай!».

**бр. Миколай Микосовський, ЧСВВ.
Подано за: «Місіонар»**

XI

ЗІ СПОГАДІВ НАТАЛІ КРИЧЕВСЬКОЇ

«Я була студентка Академії Мистецтв у Києві, коли 1917 року познайомилася з Георгієм Івановичем Нарбутом. Його тоді було запрошено з Петрограда на професора молоді Академії. Це була висока на зріст людина з оригінальною зовнішністю й так само оригінальною творчістю. Він любив свою роботу,

інтересно й оригінально працював і мав багато послідовників. Разом з ним працювали такі художники, як брати Кричевські, Мурашко, Бурачек, Жук та інші. Атмосфера була гарна, але боротьба з «ізмами», які представляв Бойчук, її отруювала. [...]

Приміщення Академії було в будинку Терещен-

ка на Великій Підвальній. Я часто згадую вечір, організований Центральною Радою, що відбувся там-таки, у великому залі, – вечір, присвячений об'єднанню України з Галичиною. Всі були в українських строях, і я в червоній корсетці й плахті танцювала перший вальс з Нарбутом, одягненим у чорний жупан і ста-

ровинний пояс. Мабуть, ми гарно танцювали, бо нам аплодували. До цього вечора по місту було розвішено великі гасла, й усіх художників мобілізували писати такі плакати. Ще були гості з Галичини, але я того не знаю, бо наша справа була малювати плакати й танцювати».

**Оприлюднила у Фейсбуці
Марина Дроботюк**

ЛІТУРГІЯ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ

(Реферат, ч. 1)

Микола Молчан, «Таємна вечеря», фрагмент

ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ЛІТУРГІЇ. ЛІТУРГІЯ ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО ТА ІВАНА ЗЛАТОУСТОГО.

Увесь зміст східної духовності лежить у Святій Літургії. Саме слово «літургія» походить з давньогрецької мови і під ним розуміли «діло одного для добра цілої громади, загалу». Навіть сплачення податків, приношення жертви, служба у війську, релігійні обрядові ритуали тощо – це все називали одним словом «літургія».

Властиво, це останнє релігійно-сакральне значення Літургії є на сьогодні у християнській традиції основним. Отже, Літургія, як вважала первісна Церква, є «служба людей перед Богом» – Служба Божа, Євхаристійне жертвоприношення.

Літургія – найважливіше богослужіння, під час якого здійснюється святе Таїнство причастя (св. Євхаристія), встановлене Господом нашим Ісусом Христом у четвер увечері, напередодні хресних Його страждань.

Умивши ноги своїм апостолам, щоб показати їм приклад смирення, Господь воздав хвалу Богу Отцю, взяв хліб, благословив його, переломив і дав апостолам, промовляючи: «Прийміть, споживайте: це є тіло Моє, що за вас ламається»; потім Він узяв чашу з виноградним вином, також благо-

словив її і подав апостолам, промовляючи: «Пийте з неї всі: це є кров Моя Нового Завіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів»; причастивши їх, Господь дав заповідь завжди чинити це таїнство: «Це чиніть на спомин про Мене».

В перші часи порядок і спосіб здійснення літургії

передавалися усно, і всі молитви і священні піснеспіви вивчалися напам'ять. Потім з'явився і письмовий виклад апостольської літургії. З часом літургія поповнювалася новими молитвами, піснеспівами і священними діями, що порушувало в різних Церквах однаковість її звершення.

Кость Маркович, «Омивання ніг перед Тайною вечерю». **Текст автора до ікони:** «Хто між вами великим хоче бути, нехай буде вам слугою» (Мр. 10:43). Ці слова Спасителя, сказані раніше своїм учням, лежать в основі акту омивання ним ніг апостолів, що стався перед Тайною вечерю. Отже, у цій події не так важливе питання чистоти (хоч і цей момент присутній), як образ спільноти, в якій кожен готовий послужити й допомогти. Не всі апостоли відразу могли осягнути значення такого Ісусового служіння, тому багато хто дивувався – ці переживання частково також намагався передати.

Виникла необхідність об'єднати всі існуючі чини літургій, виробити єдиний спільний варіант. Це і було зроблено в четвертому столітті, коли припинилися гоніння на християн, і християнська Церква отримала можливість взятися за упорядкування свого внутрішнього життя (Вселенські Собори).

В цей час св. Василій Великий записав і запропонував для загального використання складений ним чин літургії. Св. Іоан Золотоустий дещо скоротив цей чин. В основу цього чину

була покладена найдавніша літургія св. апостола Якова, першого єпископа Єрусалимського.

Св. Василій Великий був архієпископом Кесарії Каппадокійської (у Малій Азії). «Великим» його називають за великі подвиги на користь Церкви. Він залишив після себе багато церковних писань, багато молитов і церковних правил. Помер у 379 р.

Св. Іоан Золотоустий був архієпископом Константинопольським. «Золотоустим» його прозвали за особливу красномовність, з якою він проповідував Слово Боже. Він також залишив після себе багато церковних творів. Він трохи (у молитвах, які читали священники таємно) скоротив чин літургії св. Василія Великого, але суттєвих змін не допустив. Помер у 402 р. на закланні. (далі буде)

Подано за: osvita.ua

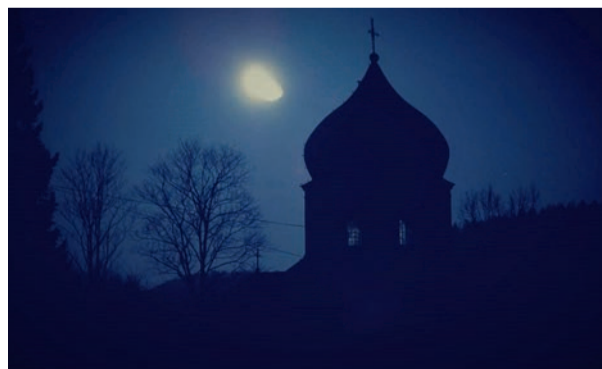
ХТ

ВАЖЛИВІСТЬ СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ

Колись в маленькому містечку в Люксембурзі один капітан лісової охорони вів розмову із продавцем м'ясних виробів. До крамниці увійшла старша жінка. Продавець перервав розмову, спитавши її, чого вона хоче. Довідався, що прийшла попросити трохи м'яса, хоч не мала грошей. Капітана розвеселила ситуація. Він втрутився: «Тільки трохи м'яса... І скільки ти збираєшся їй дати?».

Жінка сказала продавцеві: «На жаль, в мене немає грошей, але я вислухаю за вас Службу Божу». І м'ясник, і капітан були байдужі до релігії, так що почали насміхатися із тих слів. Вкінці м'ясник сказав: «Значить так. Ти підеш і вислухаєш Службу Божу за мене, вернешся – і я дам тобі стільки, скільки вартує Служба Божа».

Жінка пішла. Вернулася пізніше. Підійшла до прилавка, а продавець мовив: «Отож, добре, подивимось». Жінка взяла листок паперу і написала на ньому: «Я вислухала Службу Божу за вас». Він поклав папір на одну шальку терезів, а малу кісточку на другу. Вага не хитнулася. Потім замінив

кісточку на кусень м'яса, але папір далі важив більше. Обидва чоловіки почали відчувати сором за свої жарти, однак продовжували гру.

Роздратований продавець перевіряв вагу, але вона була справна, а тоді мовив: «Що ж ти бажаєш, мила жінко? Щоб я подарував тобі цілу баранячу ногу?». При тім він поклав баранячу ногу на шальку, але папір важив більше, ніж м'ясо. Ще

с. Пантна, Лемківщина (Польща), греко-католицька церква Преподобної Параскеви. С-на: Марцін Qz

поклав більший кусок м'яса на терези, але папір і його переважив. Це так вразило м'ясника, що він повернувся і обіцяв щодня давати отій жінці належну їй порцію м'яса.

Щодо капітана, то він покинув крамницю іншою людиною і став палким прихильником щоденної участі у Службі Божій. Два його сини стали священниками: один єзуїтом, другий – отцем Чину Пресвятого Серця.

...Отець Станіслав завершив історію, мовлячи: «Це я із згромадження Пресвятого Серця, а капітан був моїм батьком».

Після того випадку капітан став учасником щоденної Служби Божої, а його діти були навчені йти за ним. Згодом, коли його сини стали священниками, він радив їм щоденно служити Літургію і ніколи з власної вини не пропускати Жертви Служби Божої.

Переклав з англійської К. Петришин, «Місіонар»

ПАМ'ЯТІ МОЙСЕЯ ФІШБЕЙНА

26 травня пішов у засвіти український поет та перекладач Мойсей Фішбейн. Згідно з інформацією Йосифа Зісельса, Мойсей Фішбейн помер внаслідок важкої хвороби, з якою боровся тривалий час.

МОЙСЕЙ ФІШБЕЙН – лауреат премії імені Василя Стуса, член Українського PEN, лауреат ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня.

«Український поет не повинен ставитися позитивно, чи негативно до українського народу, більше того – я український націоналіст, яким повинен бути кожен поет». Мойсей Фішбейн

Мойсей Абрамович Фішбейн народився 1 грудня 1946 року у Чернівцях. Закінчив філологічний факультет Київського педагогічного інституту у 1976 році. Перша публікація з'явилася в грудні 1970 в літературному часописі «Віс-

чизна». Вірші до редакції передав український поет Микола Бажан, який помітив і підтримав поета, а також написав передмову до його першої збірки «Ямбове коло» (в-во «Молодь», 1974).

Фішбейн працював у Головній редакції «Української радянської енциклопедії», був літературним секретарем Миколи Бажана. 1979 року (внаслідок відмови від співпраці з КГБ) був змушений емігрувати до Ізраїлю.

У 1980–1981 роках кореспондент українського літературного і загальнополітичного часопису «Сучасність», що видавався українською діаспорою у США та Німеччині.

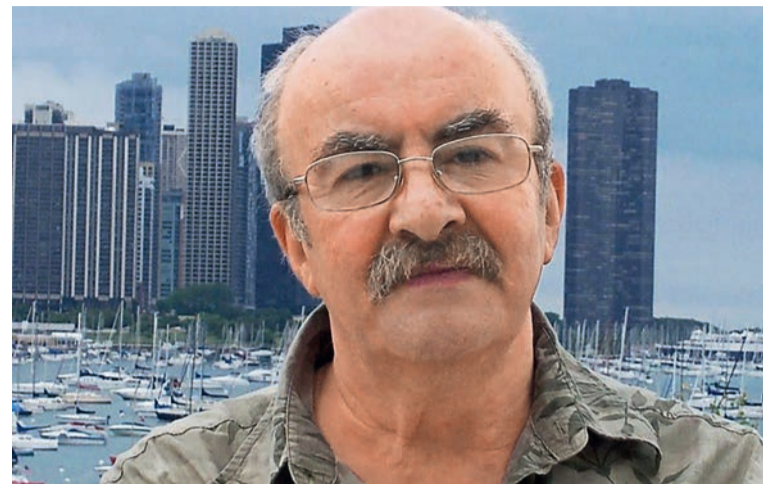
З 1982 року жив у Німеччині, у 1982–1995 роках працював в українській та російській редакціях «Радіо Свобода».

У 1984 році в Нью-Йорку вийшла книга поета «Збірка без назви». Книга складалася з трьох розділів: 28 власних віршів, добірка віршів

для дітей та об'ємний розділ перекладів з французької (Шарль Бодлер), німецької (Генріх Гайне, Райнер Марія Рільке, Георг Тракл, Гуго фон Гофмансталь, Пауль Целан, Ганс Карл Артманн та інші), іврити (Єгуда Галеві, Хаїм Нахман Бялик), Манфред Вінклер, їдиш (Меер Харац), російської (Максиміліан Волошин, Олександр Твардовський) та інших мов.

У 2003 році Мойсей Фішбейн повернувся в Україну.

«Колись відомий російський письменник (на жаль, уже покійний) Сергій Довлатов сказав: "Гені, звісно, мають сусідів. Але чи ладні ви визнати, що ваш сусіда – геній?". Чи ладні ви визнати це за життя, а не над могилою – не після його смерті, не на ювілейних урочистостях? Чи ладні ви не цькувати, не топтати генія з тією ж затаєністю, з якою помертньо – в ювілейні дні –

С-на: Радіо Свобода

співаєте йому осанну? Чи ладні ви бодай посмертно віддавати генієві належну шану? "Вони любити вміють тільки мертвих", – це з пушкінського "Бориса Годунова". У нас і мертвих не завжди вміють любити». Мойсей Фішбейн

Переклади: «Райнер Марія Рільке. Сто поезій у перекладі Мойсея Фішбейна». «Либідь», Київ, 2012.

Мойсей Фішбейн перекладав з німецької, фран-

цузької, іврити, їдиш, італійської, іспанської, каталонської, румунської, угорської, грузинської, російської та інших мов.

Публіцистика: Єврейська карта в російських спецопераціях проти України (доповідь на 26-й Конференції з української проблематики, Іллінойський університет, Урбана-Шампейн, США. 24–27 червня 2009 року).

Подано за: «Збруч»

XVI

КРЕМАЦІЯ НЕ СУПЕРЕЧИТЬ ДОКТРИНІ ВІРИ

У Львові все менше землі, де останній спочинок могли б знайти померлі. Чому кремація не суперечить християнським переконанням? За яких обставин кремація є припустимою? Про це та більше, капелан Львівської міської ради, керівник прес-служби Львівської Архиепархії УГКЦ, о. Павло Дроздяк розповів у ефірі «Головних новин Львова».

➤ У Львові вже відбулася Рада єпископів, на якій розглядалося будівництво крематорія. Представники Церков «за», але є уточнення, які саме?

о. П. Дроздяк: Церква, як інституція, завжди дбала за збереження людського життя і пошанування людського тіла як такого, від початку його природнього зачаття до завершення земного життя. Тому Святи Отці називали чин похорону «малою канонізацією», тобто проголошенням святими тих, хто переставився до вічності. Життя їх у цьому сві-

ті завершилося, але їхні тіла були храмом Святого Духа.

Відповідно, богослов'я людського тіла, його пошанування, розвивалося упродовж всієї історії Церкви. Але якщо говорити про офіційну згадку того, що Церква дозволяє кремацію, це було за Папи Павла VI, у 1963 році, де вперше з'являється офіційний документ, де Церква говорить, що кремація не суперечить доктрині віри.

➤ Але є «але»?

о. П. Дроздяк: Але перевага надається традиційному похованню, тобто перед кремацією має бути звершений

весь чин похорону над тілом померлої особи, так як годиться християнину. Лише тоді, після звершення цієї літургійної практики, спеціальні, відповідальні за кремацію фірми, повинні цей прах людини поховати у відповідному місці.

Цей прах, за вченням і інструкціями Католицької Церкви, не можна зберігати вдома, не можна використовувати як різні добрива, робити різні медальйони тощо, як ми можемо зустрічати зараз на Заході. Прах має бути похований у землю.

Тому, якщо людина обирає кремацію, яка суперечить християнському вченню про Воскресіння тіла як такого, то Церква це вважає гріхом і ми не можемо молитися Чин панахиди, чи Чин похорону за таку особу. Але якщо це логічний наслідок, і людина розуміє, що вона буде піддана кремації, але вона хоче, щоб над її тілом помолилися і людина

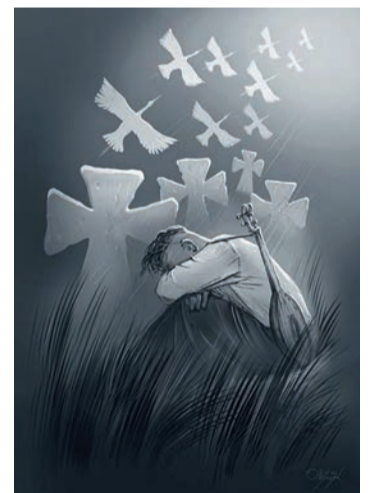
хоче так, як личить християнину, то Церква не бачить у цьому жодної проблеми.

➤ А який відсоток консервативних галичан буде проти кремації, на ваш погляд?

о. П. Дроздяк: Церква закликає до традиційного поховання. Нікого не можна змушувати до кремації. Звісно, буде відсоток, який прагнучиме, щоб ховали у традиційному ключі. І ми не можемо у цьому відмовити! Але як альтернатива і вибір для родини, яка втратила рідну особу, яка відійшла до вічності, буде кремація. Час іде невблаганно швидко, але ресурси землі обмежені. І ми бачимо, що відбувається на кладовищах.

➤ Отче, у деяких країнах будують кількаповерхові колумбарії. Що думаєте про такий альтернативний метод поховання?

о. П. Дроздяк: У відповідній інструкції Католицької

Олег Шупляк, «Журба»

Церкви ідеться, що поховання має відбуватися на кладовищах, на відповідно створених місцях, чи у храмах, там є такі ніші. У тому немає нічого поганого.

Записала
Оксана Бабенко з ефіру
zaxid.net.
Подано за:
«Духовна велич Львова»

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті. Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на конто: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5